

Ennakkotehtävät

Tehtävä 1

Määritä tutkimusaiheitasi kuvaavia hakutermejä tutkimusaiheen käsitteistön ja terminologian pohjalta tiedonhaku varten.

Hakutermin ideointia

1. Määritä tutkimusaiheesi ydinkäsitteet. Ideoi kullekin käsitteelle hakusanoja.
2. Kuvittele paras aiheitasi vastaava artikkeli, jonka voisit löytää. Mikä olisi artikkelin otsikko? Ideoi otsikosta hakusanoja, joilla kuvailet artikkelin aiheita.
3. Voit myös hyödyntää pari- tai ryhmäideointia – kuvaile tutkimusaiheesi parillesi ja pyydä häntä ideoimaan vapaasti mieleen tulevia aiheitasi kuvailevia sanoja
4. Vertaa ideoituja sanoja tesauruksiin – löytyvätkö sanat tesauruksista? Kattavan hakutuloksen saamiseksi on syytä miettiä myös termien synonyymejä ja vaihtoehtoisia ilmaisumuotoja – hyödynnä tesauruksen termien laajempia, suppeampia ja rinnakkaistermejä. Kulje selaillen termistä toiseen ja lisää hakusanalistaasi uudet löytyneet termit.

Välineitä hakutermin määrittämiseen - Tesaurukset eli asiasanastot

Tesaurukset ovat tietokantakohtaisia asiasanaluetteloita, joita käytetään tietokantojen tekemisessä siten, että tietokannassa olevat julkaisuviitteet varustetaan tesauruksesta valituilla, julkaisun sisältöä kuvaavilla asiasanoilla.

Tesauruksessa ilmaistaan asiasanojen suhteet muihin asiasanoihin, eli viittaukset laajempiin (broader), suppeampiin (narrower) ja rinnakkaisiin (related) termeihin.

Termien välisten suhteiden kuvaamisella pyritään auttamaan tiedonhakijaa löytämään oikea termi ja keksimään uusia hakutermejä.

Kaikilla tietokannoilla ei ole omaa tesaurusta, joten tietystä tesauruksesta valittuja termejä voi ideoida kokeilla myös muissa saman alan tietokannoissa.

Tietokanta- ja tesaurus-esimerkkejä

Kasvatustieteet: tietokanta *ERIC* ; [Thesaurus of ERIC Descriptors](#)

Kotitaloustiede: tietokanta *eViikki* (Viikin kampuskirjasto) ; [Agriforest](#), joka antaa suomenkielisille asiasanoille englanninkieliset vastineet

Seuraavien tietokantojen tesaurukset ovat käytettävissä tietokantojen yhteydessä yliopiston verkossa.

Mene tietokantoihin [Nelliportaalissa](#) olevien linkkien kautta: kirjoita tietokannan nimi kohtaan *Etsi tai selaa aineistoja* ja klikkaa *Etsi*.

Jos käytät tietokantoja yliopistoverkon ulkopuolella olevalta työasemalta, sinulta pyydetään yliopiston käyttäjätunnusta ja salasanaa ennen tietokantaan pääymistä.

Kasvatustieteet: tietokanta *Education Research Complete* ; tesaurus löytyy valitsemalla tietokannan hakunäkymän ylälaidasta *Thesaurus*

Kotitaloustiede

tietokanta *CAB Abstracts* ; tesaurus löytyy valitsemalla tietokannan hakunäkymässä *Search Tools* > pudotusvalikosta *Thesaurus* > kirjoita termi > klikkaa *Search*

tietokanta *Food Science and Technology Abstracts* - HUOM tietokanta löytyy Nelliä nimellä FSTA ; tesaurus löytyy valitsemalla tietokannan hakunäkymässä *Search Tools* > pudotusvalikosta *Thesaurus* > kirjoita termi > klikkaa *Search*

Käsityötiede

tietokanta *DAAI Design and Applied Arts Index* ; tesaurus löytyy valitsemalla tietokannan hakunäkymän ylälaidassa *Advanced* > klikkaa *Advanced Search* > valitse näkymän oikeasta laidasta *Thesaurus*

tietokanta *World Textiles* ei sisällä tesaurusta, mutta voit käyttää termimäärittelyn apuna termi-indeksiä > valitse tietokannan hakunäkymän ylälaidasta *Indexes* > valitse pudotusvalikosta *Subject Terms* > kirjoita termi > klikkaa *Browse*

Psykologia

tietokanta *PsycINFO* ; tesaurus löytyy valitsemalla tietokannan hakunäkymässä *Search Tools* > pudotusvalikosta *Thesaurus* > kirjoita termi > klikkaa *Search*

tietokanta *MEDLINE* ; tesaurus löytyy valitsemalla tietokannan hakunäkymässä *Search Tools* > pudotusvalikosta *Map Term* > kirjoita termi > klikkaa *Search*. Termilistan oikeassa reunassa *Scope*-sarakkeessa on kullekin termille infopainike, josta aukeaa esim. termin määritelmä. Klikkaa haluamaasi termiä termilistalla nähdäksesi termin hierarkiarakenteen.

Puhetieteet

tietokanta *Linguistics and Language Behavior Abstracts*; tesaurus löytyy valitsemalla tietokannan hakunäkymän ylälaidassa *Advanced* > klikkaa *Advanced Search* > valitse näkymän oikeasta laidasta *Thesaurus*

tietokanta *MEDLINE* ; *Medical Subject Headings* -tesaurus löytyy valitsemalla tietokannan hakunäkymässä *Search Tools* > pudotusvalikosta *Map Term* > kirjoita termi > klikkaa *Search*. Termilistan oikeassa reunassa *Scope*-sarakkeessa on kullekin termille infopainike, josta aukeaa esim. termin määritelmä. Klikkaa haluamaasi termiä termilistalla nähdäksesi termin hierarkiarakenteen.

Tehtävä 2

Tutustu seuraavilla sivuilla hakulauseiden muodostamisen vakionikseihin ja kokeile tiedonhakua jostakin yllä mainitusta tietokannasta

Mene tietokantoihin [Nelliportaalissa](#) olevien linkkien kautta: kirjoita tietokannan nimi kohtaan *Etsi tai selaa aineistoja* ja klikkaa *Etsi*. Jos käytät tietokantoja yliopistoverkon ulkopuolella olevalta työasemalta, sinulta pyydetään yliopiston käyttäjätunnusta ja salasanaa ennen tietokantaan pääymistä.

Valitse hakutavaksi *Advanced Search*, tietokannoissa *CAB Abstracts*, *Food Science and Technology Abstracts* *FSTA*, *PsycINFO* ja *MEDLINE* valitse *Multi-Field Search*.

Halutessasi voit tutustua etukäteen myös [RefWorks-viitteidenhallintaohjelmaan](#) (pdf)

Tiedonhaku – hakulauseen muodostamisen vakioniksit

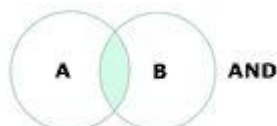
Tietokantojen hakutavaksi kannattaa valita tarkennettu haku, jossa on valmiina paikat hakutermeille sekä valittavana haun kohdistuskenttä ja Boolean operaattorit termien yhdistämiseen. Alla kuvatun kaltainen hakunäkymä löytyy tietokannasta yleensä nimellä *Advanced Search* tai *Multi-Field Search*.

Advanced Search

Enter a term below and click Go to continue.

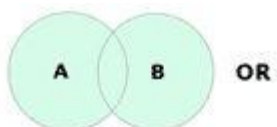
	Search For:	In:
	____	All Fields
AND	____	All Fields
AND	____	All Fields

- Hakutermien katkaisu (truncation)
  - katkaise hakutermi sanan lopusta saadaksesi mukaan tulosjoukkoon kaikki sanan erilaiset taivutusmuodot sisältävät viitteet
  - katkaisumerkki on asteriski *
  - Esim: Anna hakutermiksi *teach** ja saat hakutulokseksi viitteitä, joissa esiintyvät sanat *teach* tai *teacher* tai *teaching* jne.
- Fraasihaku
  - kun haluat löytää viitteitä, jotka sisältävät tietyn fraasin (tetyt sanat tietyssä muodossa ja järjestyksessä), lisää hakutermiksi annettavan fraasin ympärille lainausmerkit ""
  - Esim: Anna hakutermiksi "feature integration"
- Hakutermien yhdistäminen Boolean operaattoreilla

termi A AND termi B

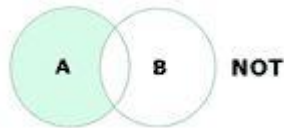
- saat hakutulokseksi viitteitä, joissa esiintyy sekä termi A että termi B
- Esim: Hakulause *teach* AND stress** tuottaa mm. viitteen *Relationship between quality of life and occupational stress among teachers*
- AND-operaattori tarkoittaa hakutulosta. Käytä sitä kun haluat yhdistää haussa kaksi eri aihepiiriä

termi A OR termi B

- saat hakutulokseksi viitteitä, joissa esiintyy joko termi A tai termi B tai molemmat
- Esim: Hakulause *"problem solving" AND (metaphor OR analogy)* tuottaa mm. viitteet *Metaphor and problem solving paradigms* ja *Visuospatial analogy in problem-solving*

- OR-operaattori laajentaa hakutulosta. Käytä sitä kun haluat hakea kattavasti termien synonyymeillä sekä laajemmilla ja suppeammilla termeillä

termi A NOT termi B

- saat hakutulokseksi viitteitä, joissa esiintyy termi A mutta ei termi B
  - NOT-operaattorilla voit estää jonkun termin esiintymisen hakutuloksissa
4. Haun kohdistaminen
- haku kohdistuu yleensä automaattisesti kaikkiin viitteen kenttiin
  - voit tarkentaa hakua kohdistamalla haun viitteen eri kenttiin, esim. hakutermejä haetaan artikkelien otsikoista sen sijaan, että niitä etsittäisiin koko viitteen tekstistä
  - tietokantojen tarkennetun haun (*Advanced Search* tai *Multi-Field Search*) sivulla on yleensä pudotusvalikko, josta voit valita kohdistuskentän
  - hyödyllisiä kohdistuskenttiä ovat mm. *Title* – viitteen otsikko, *Keywords* – yleensä otsikko, asiasanat, tiivistelmä
  - jos käytät hakutermeinä tietokannan omasta tesaaruksesta valittuja termejä, kohdistu haku asiasanakenttään (*Descriptors* tai *Subject headings* tms.)

Esimerkki hakulauseesta

- pyritään löytämään viitteitä aiheesta Opettajien työuupumus
- haku (teacher* OR educator*) AND (stress* OR burnout) kohdistetaan artikkelien otsikoihin

Advanced Search

Enter a term below and click Go to continue.

	Search For:	In:
	teacher* OR educator*	Article Titles
AND	stress* OR burnout	Article Titles
AND		All Fields